

Govor potpredsjednika Hrvatskoga sabora i izaslanika predsjednika Sabora akademika Željka Reintera na konferenciji „Planiranje kadrova u zdravstvu s posebnim osvrtom na post-covid razdoblje“, 11. veljače 2022.

Poštovani ministre Beroš,

poštovani zastupniče Europskog parlamenta Ressler,

poštovani dekane Oreškoviću,

poštovana ravnateljice Kujundžić Tiljak,

velika mi je čast i zadovoljstvo pozdraviti vas u ime predsjednika Hrvatskoga sabora, svih zastupnica i zastupnika te u svoje osobno ime.

Nakon 20. stoljeća koje nam je dalo neke od najbriljantnijih otkrića u medicini, 21. stoljeće donijelo nam je jednu od najvećih zdravstvenih ugroza u posljednjih 100 godina. Na prvoj liniji obrane već dvije godine gledamo preopterećene i iscrpljene zdravstvene radnike. Pljeskali smo im na balkonima, odavali im počast, ali nažalost svjedočili i brutalnom vrijeđanju i šikaniranju, samo zato što su radili ono čemu su posvetili svoj život i svoje dragocjeno vrijeme - liječenju. Mnogi su se rušili pod pritiskom, a mnogi su svoju budućnost potražili daleko od naše domovine, u bogatijim zemljama koje im mogu ponuditi mnogo više i to ne samo veću plaću već su razlozi nerijetko bili drugačiji. Oni koji su ostali, u tišini i bez medijske pažnje nastavljaju svoju borbu s pandemijom, ali ne samo njom, već i s ostalim bolestima koje i inače dijagnosticiraju i liječe, ali i svim problemima s kojima se zdravstvo bori već desetljećima: financijskim opterećenjima, infrastrukturnim problemima i značajnim manjkom kadrova.

Prema podacima Digitalnog atlasa hrvatskog liječništva Hrvatske liječničke komore, od ulaska Hrvatske u Europsku uniju do danas, 984 liječnika napustilo je našu zemlju u potrazi za novim i, barem po njihovom mišljenju, boljim

životom u inozemstvu. Pritom je prosječna starost liječnika koji odlaze 36 godina, s osam godina radnog iskustva. Dakle, govorimo o ljudima u naponu snage, na vrhuncu svoje karijere, koji su mogli zdravstveno skrbiti ne samo o građanima u gradovima i okolici tih gradova već i o našim otočanima, ili stanovnicima udaljenih zaseoka i naselja naših brdsko-planinskih regija. Mladom čovjeku današnjice nije dovoljno samo radno mjesto, pa čak ni za naše prilike relativno pristojna plaća, da živi kvalitetan život kakav je zamislio. Potrebni su mu i bolji uvjeti rada, mogućnost rješenja stambenog pitanja, blizina dječjih vrtića i škola, kvaliteta društvenog života, mogućnost osobnog i profesionalnog razvitka i još mnogo čimbenika, od kojih je među važnijima i klima u društvu. A klima koja bi stimulirala mlade ljude sigurno nije ona u kojoj gotovo iz svih medija i na društvenim mrežama čuju i vide samo ono negativno, kada se stvara dojam da je kod nas sve loše, a u inozemstvu teče med i mlijeko, što je dakako daleko od istine. No, budimo svjesni da dobar dio onoga što mladi diplomirani liječnik ili specijalizant želi ostvariti, ne može ostvariti sam. Potrebna je sinergija vlasti, lokalne zajednice i struke kako bi se osigurali uvjeti da mlada osoba ponosna i sigurna u svoje znanje i stručnost odluči doprinijeti svojoj zajednici zdravstvenom skrbi za njezine stanovnike. Ako osiguramo kvalitetniji život zdravstvenim djelatnicima, osigurali smo bolji, dulji i zdraviji život čitavom društvu, jer zdravstvo nije potrošnja kao što neki misle – ono i te kako doprinosi proizvodnji novih vrijednosti.

Svjetska zdravstvena organizacija izdala je preporuke za jačanje zdravstvenog sustava u kontekstu planiranja zdravstvenih kadrova te kao glavni cilj ističe izradu nacionalnog strateškog plana s posebnim osvrtom na povećano ulaganje u ljudske potencijale. Novim Akcijskim planom za provedbu Nacionalnog plana razvoja zdravstva u Republici Hrvatskoj to je predviđeno za treći kvartal 2023. godine, što naravno svi pozdravljamo. Sredstva za ostvarivanje ovih ciljeva bit će osigurana i Nacionalnim planom oporavka i otpornosti.

Osim samih ulaganja u jačanje ljudskih potencijala u zdravstvu, kapitalna ulaganja u opremu i u infrastrukturu poboljšat će uvjete za rad i otvoriti velike mogućnosti za profesionalni napredak zdravstvenih radnika što će zasigurno pozitivno utjecati na kvalitetu zdravstvene zaštite, ali i na motivaciju liječnika da ostanu u Republici Hrvatskoj. Izuzetno je važno da se poveća dostupnost zdravstvene zaštite svim hrvatskim građanima, osobito onima u ruralnim i slabije naseljenim područjima te poboljša učinkovitost hitne medicinske pomoći i osigura visoko kvalitetan i još učinkovitiji sustav zdravstva. Međutim, mi koji radimo u zdravstvu znamo da naš sustav zdravstva niti izdaleka nije tako loš kakvim se u javnom prostoru prikazuje. Naravno da bi on mogao i morao biti bolji i na tome se radi, no svatko tko misli da je on loš trebao bi, što mu ne želim, „isprobati“ usluge zdravstvenih sustava u daleko bogatijim europskim zemljama pa bi onda mogao objektivnije procijeniti što sve pruža naš zdravstveni sustav i kakva je njegova kvaliteta, posebice kad znamo koliko izdvajamo za zdravstvo po stanovniku.

Iznimno mi je drago što su Škola narodnog zdravlja Andrija Štampar i Medicinski fakultet, uz suorganizatore, odlučili potaknuti raspravu o ovom složenom pitanju s kojim se Hrvatska, ali i mnoge zemlje u Europi i svijetu, muče već dulji niz godina. Nadam se da će ova konferencija iznjedriti nove i produktivne ideje o planiranju kadrova u zdravstvu te predložiti načine kako liječnike stimulirati da ostanu u domovini.

Želim vam korisnu i plodonosnu raspravu.

Hvala.